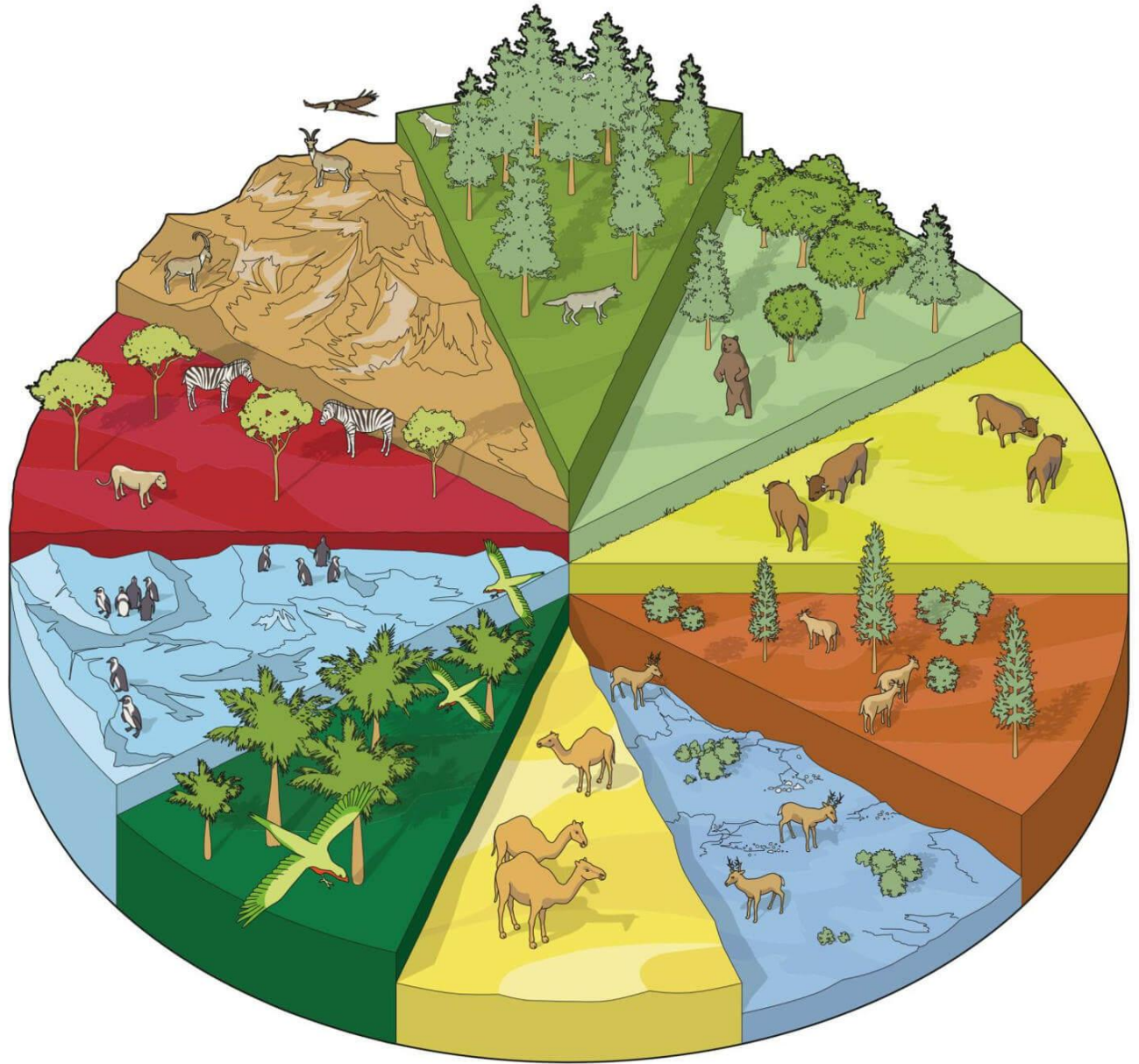

**Життєві форми
тварин та рослин
як адаптації до
середовища
існування**

ЖИТТЄВІ форми - це зовнішня форма організму, яка була набута в процесі еволюції і відбиває спосіб його взаємодії із середовищем існування.

Біоморфологія - наука, що вивчає життєві форми.

Життєві форми ссавців

Форми, що плавають:

I. Суцільноводні:

- Нектон
- Планктон
- Бентос

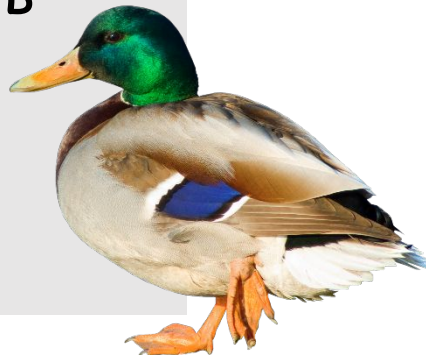

Форми, що риють:

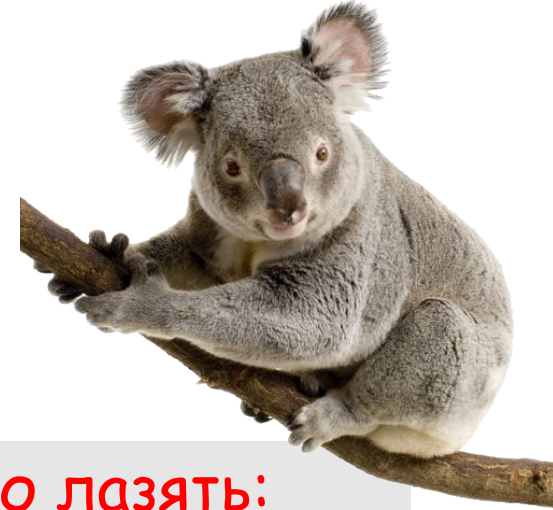
- Абсолютні землерії (все життя проводять під землею)
- Відносні землерії (виходять на поверхню)

II. Напівводні:

- Ті, що пірнають
- Ті, що не пірнають
- Ті, що добувають з води лише їжу

Життєві форми ссавців

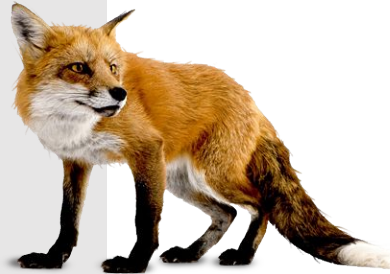
Наземні форми:

I. Ті, що не роблять нір:

- Ті, що бігають
- Ті, що стрибають
- Ті, що повзають

II. Ті, що роблять нори:

- Ті, що бігають
- Ті, що стрибають
- Ті, що повзають

III. Тварини скель

IV. Деревні форми, що лазять:

- Ті, що не сходять з дерева
- Ті, що лише лазять по деревах

V. Повітряні форми:

- Ті, що добувають їжу в повітрі
- Ті, що видивляються їжу з повітря

На формування життєвих форми кожної групи тварин накладає відбиток спосіб їхнього пересування у середовищі.

ЖИТТЄВІ форми рослин

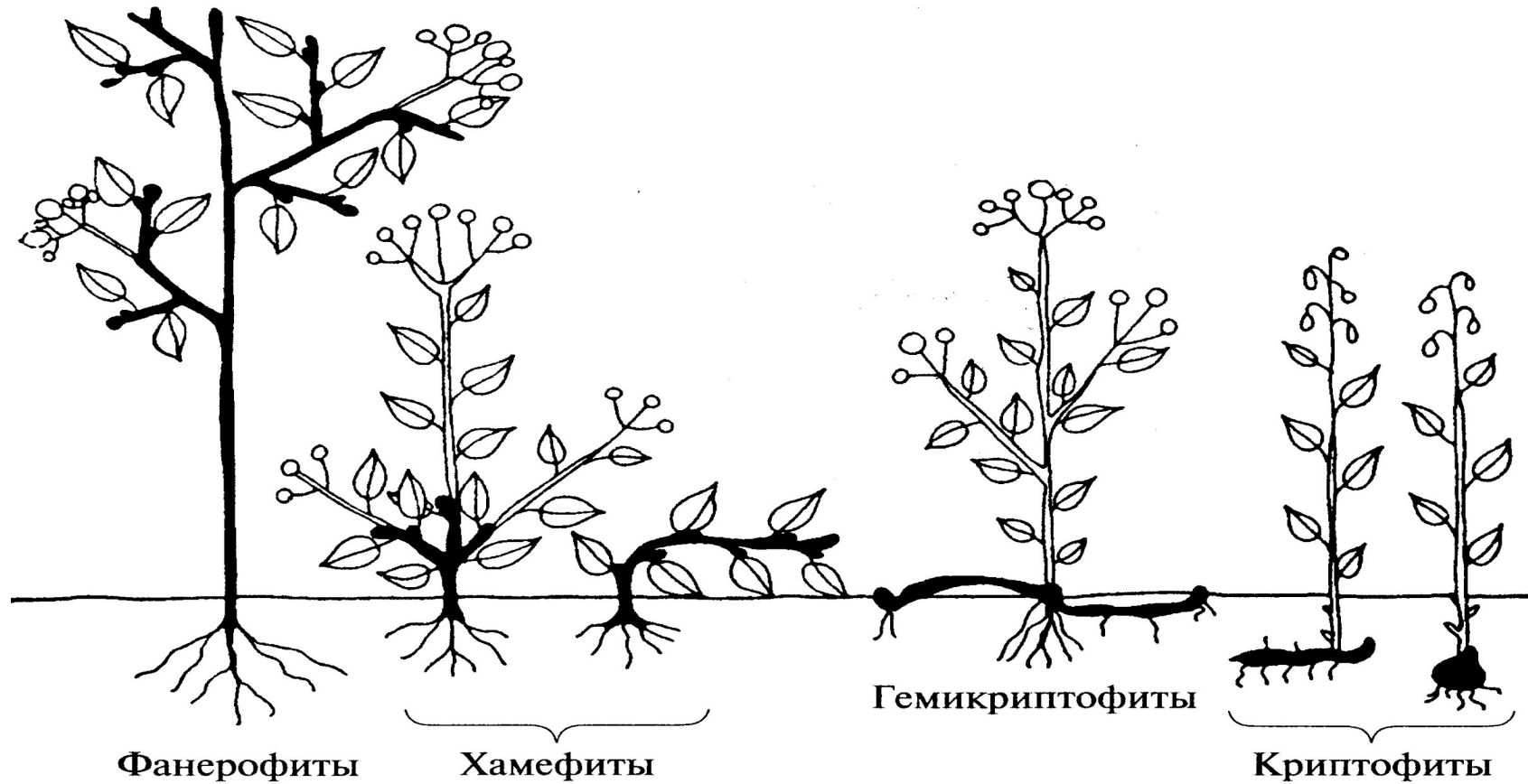

Рис. 7.8. Схематическое изображение жизненных форм растений (по К. Раункиеру).

Життєві форми рослин

Фанерофіти

Переважно **дерева та кущі**, бруньки відновлення яких розташовані високо над рівнем ґрунту та захищені від несприятливих умов лусками чи іншими подібними утвореннями (сосна, дуб, липа, береза, ліщина); до них також належать ліани.

ЖИТТЄВІ форми рослин

Хамефіти

Невисокі рослини - кущі та напівкущі, їхні бруньки відновлення розташовані близько до ґрунту, взимку вкриваються снігом (брусниця, чорниця тощо)

Життєві форми рослин

Гемікрептофіти

Трав'янисті багаторічні рослини; їхні надземні частини відмирають, прикриваючи собою бруньки відновлення (кропива, кульбаба, злаки, жовтець, перстач, півонія, ряст)

ЖИТТЄВІ форми рослин

Криптофіти

Рослини, бруньки відновлення або верхівки видозмінених пагонів яких розташовані під ґрунтом або іншим субстратом (різні цибулеві, бульбові та кореневищові види – конвалія, тюльпан, лілії тощо)

Життєві форми рослин

Терофіти

Однорічні рослини, які переживають несприятливі умови на стадії насіння чи спор (маки, перестріч)

Життєві форми рослин

Епіфіти

Рослини, що не мають коренів у ґрунті, оселяються на надземних частинах інших рослин (омела біла).

Життєві форми рослин

